

[Hans Thyge Jacobsen.]

offentliges side for at genskabe erhvervs-
evnen hos de invaliderede. Man har jo ikke
altid haft dette sigte så klart som i de senere
år. Da man i 1921 gav den første invalide-
rentelov, tror jeg nok, at man mestendels
sigtede på at give en understøttelseslov i
lighed med visse andre understøttelseslove,
men i tidens løb har man fået mere og mere
klarhed over, at der ligger store opgaver her
at røgte, ikke blot med at understøtte de
invaliderede, men også med at hjælpe dem
ved oplæring, omskoling, uddannelse, ar-
bejdsanvisning o. s. v. for at gøre dem fuldt
arbejdsdygtige, måske ikke indenfor det
fag, hvor de oprindeligt hørte hjemme, men
så indenfor et andet fag.

I udlandet med de ganske overordentlig
store opgaver, man der har haft og fremde-
les har på grund af de mange krigsinvali-
der, har man gjort umådelig store og værdi-
fulde fremskridt i dette arbejde, fremskridt,
hvis betydning jeg ikke tror vi her i landet
i tilstrækkeligt omfang har gjort os klart,
fremskridt, som jeg tror vi kunne lære be-
tydeligt mere af, end vi indtil i dag har
gjort. Nerven i det hele må efter min opfat-
telse være at søge at genskabe invalidens
fulde arbejdsduelighed og erhvervsevne, og
til opnåelsen af dette mål skal ingen an-
strengelse forsømmes og — jeg havde nær
sagt — ingen udgifter anses for at være for
store; thi det er soleklart, at hvad der her
fører frem til målet, betyder en gevinst, ikke
alene menneskeligt, for den pågældende in-
valid, men også samfundsmæssigt, sam-
fundsøkonomisk for os alle.

Når man har dette principielle syn på in-
validelovgivningen, er man derfor uvilkårlig
på vagt overfor tendenser, som går i
retning af at understrege lovens karakter
af at være en understøttelseslov, og det fore-
kommer mig, at det forslag, som er kommet
fra embedsmandsudvalget og som nu fore-
ligger som lovforslag, må nøje overvejes.
Jeg er ganske klar over, at trediedelsgræn-
sen er utilfredsstillende. I kraft af den træf-
tes der daglig mange afgørelser, som er ufor-
ståelige for de pågældende og heller ikke
frugtbare for det offentlige. Det er jo altid
sådan, at når der er en grænse, består vans-
keligheden i at bedømme og afgøre grænse-
tilfældene. Det er ikke nemt at fastsætte en
konkret grænse, således at man kan gøre
ret og skel til alle sider og kun træffe uimod-
sigelig rigtige afgørelser.

Fra vor side er vi også klar til at opgive
trediedelsgrænsen, men om det så går an
at holde sig til, hvad embedsmandsudvalget
har sat i stedet, er et andet spørgsmål. Som

bekendt går dette ud på, at invaliditet i
lovens forstand skal fastslås ifølge kendelse
af invalideforsikringsretten, når en forsik-
rets erhvervsevne må anses for „betydeligt
nedsat“. Ja, men hermed er vi jo inde i noget,
der flimrer. Det synes jeg egentlig også frem-
går af lovforslagets bemærkninger, for på
den ene side anføres, at man sikkert fra in-
valideforsikringsrettens side stort set vil
følge en praksis, som ikke afviger væsent-
ligt fra den hidtil fulgte praksis under tre-
diedelsgrænsens herredømme, men på den
anden side anføres, at man naturligvis må
imødesee en stigning i antallet af invalide-
rentenydere. Det flimrer her for selve for-
slaget. Man er egentlig ikke klar over, hvor
man kommer hen, når man begiver sig ud
med vejledning alene i dette ord, at erhvervs-
evnen skal være „betydeligt“ nedsat. Hvad
vil det sige? Det er jo ikke nemt at give dette
ord et konkret indhold.

Jeg vil i denne forbindelse tillade mig en
kritik af den nærmere udformning, som
findes i § 38, stk. 1. Må jeg først have lov
at sige, at den er ganske forfærdelig knud-
ret affattet, men derpå kan der naturligvis
rådes bød. Der bruges i en af bisætningerne
de to små ord „m. m.“ på et meget betydningsfuldt punkt. Det er ikke godt. Jeg
ved, at jurister er meget kede af, når der i
en lov efter opregning af visse ganske konkrete
indikationer pludselig står „o. s. v.“ eller
„m. m.“ Det er ikke stringent jura, og det er
heller ikke stringent lovgivning. Det er nu
det mere formelle.

Når jeg vender mig til § 38's reelle ind-
hold, savner jeg først og fremmest en tyde-
lig tilkendegivelse af, at invaliditet skal
være noget, der foreligger i kraft af lægelig
indikation. Jeg tror nok, at vi alle er enige
derom, men det bør stå i loven. Der er jo
mange slags invaliditet, som aldrig kan blive
invaliditet i lovens forstand, dovenskab
f. eks. Dovenskab kan jo være så udpræget,
at manden, der er doven, er invalid. Jeg læ-
ste forleden dag om en, der var så doven,
at han ikke gad ryste af kulde; så kan man
vel ikke komme videre. Men fordi manden
er doven, kan det vel aldrig blive til invali-
ditet i lovens forstand, omend nok i menne-
skelig forstand. Jeg håber, den højtærede
minister er enig med mig i, at den, som er
doven, er og skal forblive udenfor loven,
men det er nødvendigt, at man får slået
fast, også til vejledning for ansøgerne, at
invaliditet i lovens forstand først kommer
til at foreligge, når der er en lægelig indi-
kation, og at denne lægelige indikation ikke
erhverves sådan uden videre. Vi, som kender
lidt til, hvad der er forsøgt overfor de læger,